

ՀԵՏԵԻՆՔ ՍՈՒՐԲ ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ

Եղբայրներ, շատ խրատող եւ ուսուցանող մի ըլլաք գիտնալով, որ աւելի մեծ դատաստան պիտի ընդունիք, որովհետեւ ամենքս ալ բազմաթիւ յանցանքներ կը գործենք: Կատարեալ մարդը այն է, որ խօսքով չի մեղանչեր եւ մանաւանդ կրնայ իր ամբողջ մարմինը սանձահարել... (Յակ. Գ. 1-16):

Սիրելիներ, գգուշութեամբ ընտրութիւն կատարենք իմաստութեանց մէջ չըլլայ, թէ ճշմարիտ իմաստութեան հետեւեալն շեղելով մտորիմք եւ երկրաւոր, շնչաւոր ու դիւական իմաստութեան ետեւէն երթանք:

Ես միշտ կը զարհուրիմ եւ կը տագնապիմ անխտրաբար մեր բոլորին մէջ տեսնելով այս իմաստութեան պատճառները: Մենք, որ կը թուինք բան մը ըլլալ եւ մարդոց աչքերուն կեղծելով մենք զմեզ աղտոտել ազատ կ'ուզենք ցոյց տալ, ո՛վ չարիք, ահա ուսմիկէն աւելի անարգ կը գտնուիք: Այս բոլորին վրայ իմաստուն վարդապետին հովեր կու տանք մենք մեզի, երբ աշակերտի աստիճանի վրայ իսկ չենք գտնուիր, որովհետեւ անկարգաբար կ'իյնանք ամէն տեսակ չար ախտերու՝ նախանձի ու դառնութեան, կոիւի ու չար գրգռութեանց, հպարտութեան եւ ամբարտաւանութեան, փառասիրութեան, ագահութեան եւ արծաթասիրութեան, շողոգորթութեան, ատելութեան եւ ռիսակալութեան, սուտ երդումի եւ արբեցութեան, շողոգորթութեան, ատելութեան եւ ռիսակալութեան ու այլ բաներու մէջ:

ՍՊԱՍ

Եկեղեցիներէն ներս, որեւէ անօրկամ զարդ, որ արարողութեան ծառայութեան համար կը գործածուի, կը կոչուի սպաս:

Այս հասկացողութեամբ Խաչը, Սիռնաթափ աղանին, ճաճանչներն ու Ս. Սեղանի զանազան զարդերը սպասներ են:

Սպասներն են, նաեւ եկեղեցական զգեստները՝ փիլոն, շուրջար եւ վերջապէս Ս. Պատարագի Խորհուրդին համար պատրաստուած մասն ու նշխարիը:

Ուրեմն սպասներ կան առօրեայ ընթացիկ ծիսակատարութեանց վերապահուած եւ Սրբազան սպասներ, որոնց վերապահուած է նուիրական անօթներ կամ նիւթեր դառնալու եկեղեցական, թէ հաւատացեալներու հոգեւոր կեանքին մէջ:

ԲՈՒ ԽՈՍԵՂ ԽՆ ՌՅԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՆ ԸԱԽԴՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119-105)

ԺԵ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 20 ՆՈՅՄԲԵՐ 2022 ԹԻՒ 47

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ Ես. 29.11-20: Փլպ. 4.8-24: Ղկ. 11.1-13

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ 11.1-13

Պատահեցաւ, որ Յիսուս տեղ մը կ'աղօթէր: Երբ աղօթելը վերջացուց, իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ. «Տէ՛ր, մեզի աղօթել սորվեցո՛ւր, ինչպէս որ Յովհաննէս իր աշակերտներուն սորվեցուց»:

Յիսուս ըսաւ. «Երբ կ'աղօթէք, ըսէ՛ք. Հայր մեր երկնաւոր, սրբաբանուի անունդ, թող գայ արքայութիւնդ, թող կատարուի քու կամքդ, ինչպէս որ երկինքի մէջ, այնպէս ալ երկրի վրայ: Ամենօրեայ մեր հացը շնորհէ՛ մեզի օրէ օր: Եւ ներէ՛ մեր մեղքերը, քանի մենք ալ կը ներենք անոնց՝ որոնք մեզի դէմ նոյնպէս յանցանք կը գործեն: Եւ թոյլ մի՛ տար, որ փորձութեան մէջ իյնանք, այլ՝ մեզ չարէն ազատէ՛ք»:

Եւ ապա շարունակեց. «Ենթադրենք, թէ ձեզմէ մէկը բարեկամ մը ունի, որուն կը դիմէ գիշեր ատեն ու կ'ըսէ. “Բարեկամ, ինձի երեք հաց փոխ տո՛ւր, որովհետեւ ճամբորդ բարեկամ մը տունս իջեւանեցաւ եւ ես հրամցնելիք բան չունիմ”: Անիկա ներսէն կը պատասխանէ ըսելով. “Մի՛ յոգնեցնեք զիս. դռները արդէն իսկ գոցած են եւ փոքրիկներս քուս անկողինին մէջ են. հետեւաբար չեմ կրնար ելլել տալ քեզի”: Վստահ եղէ՛ք, որ նոյնիսկ եթէ բարեկամութեան սիրոյն չելլէ եւ անոր ուզածը չտայ, սակայն թախանձանքներուն տեղի տալով պիտի կատարէ անոր խնդրանքը: Եւ ես կ'ըսեմ ձեզի. Խնդրեցէ՛ք Աստուծմէ եւ պիտի տայ ձեզի, փնտոցեցէ՛ք եւ պիտի գտնէք, բախեցէ՛ք եւ պիտի բացուի ձեզի: Որովհետեւ խնդրողը պիտի ստանայ, փնտոողը պիտի գտնէ եւ բախողին առջեւ դուռը պիտի բացուի: Ձեր մէջ կա՞յ հայր մը, որուն զաւակը ձուկ ուզէ եւ ինք ձուկի փոխարէն օձ տայ եւ կամ կարիւն տայ՝ երբ զաւակը հակիրթ խնդրէ: Արդ, դուք, որ այսքան չար էք եւ գիտէք ձեր զաւակներուն լաւ պարգեւներ տալ, վստահ եղէ՛ք, որ ձեր երկնաւոր Հայրը շատ աւելի լաւ պարգեւ մը՝ Սուրբ Հոգին պիտի տայ անոնց, որոնք իրեն կը դիմեն»:

ՅԻՄՆԱԿԻ

Յիսնակ բառը կը վերաբերի յիսուն թիւին: Ան իրապէս ալ յիսուն օրերու վրայ երկարող ժամանակամիջոց մըն է, որ կը կանխէ Աստուածայայտնութեան կամ Ծննդեան տօնը: Իրապէս ալ, Յունւար 6-էն դէպի ետ համբելով յիսուն օրեր, մենք պիտի յանգնենք Նոյեմբեր 18-ին, որ Յիսնակի առաջին օրն է:

Հայաստանեայց Եկեղեցին կը տօնէ Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց, այսինքն՝ Յիսնակի առաջին օրուան ամէնէն մօտ գուգադիպող Կիրակին:

«Ընծայումն Ս. Աստուածածնի»

Ըստ աւանդութեան, Մարիամ Աստուածածինը գաւակն էր Յովակիմի եւ Աննայի: Ան ուխտով ստացուած գաւակ ըլլալուն համար ծնողքը՝ իրենց ուխտին համաձայն, Մարիամը ընծայած են տաճար, երբ ան երեք տարեկան էր, որպէսզի հոն աստուածապաշտութեամբ զարգանայ ու տաճարին ծառայէ:

Այս նուիրման օրն է, որ կը յիշատակուի Աստուածածնի ընծայման օրը, որ կը կատարուի ամէն տարի անշարժ թուականի մը, Նոյեմբեր 21-ին, որ օրն ալ հանդիպի այդ թուականը:

Ընծայման տօնը Աստուածածնի նուիրուած տօներէն մէկն է: Անկէ անկախ՝ կան նաեւ Աստուածածնի կեանքն ու տիպարը ծանօթացնող եւ յիշատակող այլ տօներ, ինչպէս՝ Յղութեան տօն, Ծնունդ Ս. Աստուածածնի, Աւետում, Վերափոխում, Գիւտ գօտիի եւ Գիւտ տուրի:

ԻՆՉ Է ԱՂՕԹՔԸ

Աղօթքը լեզուն է երկինքին ու անոր սուրբ Գահակալին: Առանց այդ լեզուն գիտնալու չենք կրնար Աստուծոյ հետ հաղորդակցութեան ու յարաբերութեան մէջ ըլլալ: Աղօթքը, մեր երկնաւոր Հօրը թելերուն տակ մտնել է: Աղօթքը, մեր հոգիին հաղորդակցութիւնն է Սուրբ Հոգիին հետ: Աղօթքը, մեր սրտին միացումն է Յիսուսի սրտին հետ:

Աղօթքը արարածին երկխօսութիւնն է իր Արարիչին հետ: Ահա, թէ ինչու հաւատացեալ մարդը պէտք է զգուշանայ մենախօսութենէն աղօթքի պահուն: Ի՞նչ պիտի ընէիր, եթէ քովդ մէկը գար եւ մէկ ժամ խօսէր եւ ասպա՛ ձգէր երթար, առանց առիթ տալու քեզի, որ բառ մը ըսէիր: Աղօթքի պահուն, հաւատացեալ մարդուն նպատակը պէտք է ըլլայ Աստուծոյ ձայնն ու խօսքը լսելը, եւ ո՛չ թէ իր ձայնն ու խօսքը Աստուծոյ լսելի դարձնելը: Աւելի կարեւոր է, որ մենք լսենք Աստուծոյ ձայնը քան Աստուած՝ մեր ձայնը, որովհետեւ Աստուած արդէն գիտէ, թէ ի՞նչ պիտի խնդրենք ու ի՞նչ պիտի ըսենք, մենք սակայն չենք գիտեր, թէ Աստուած ի՞նչ պիտի ըսէ կամ պատուիրէ: Ահա, թէ ինչու յատուկ ճիգ պէտք է թափենք սրելու ու մարգելու մեր հոգիի ականջները, որպէսզի կարենանք լսել Աստուծոյ ձայնը:

ՅԻՍՈՒՄ ԱՂՕԹՈՂՆԵՐՈՒՄ Կ'ԸՍԷ:

«Երբ կ'աղօթես՝ մտի՛ր սենեակդ, գոցէ՛ դուռը եւ ծածուկ կերպով աղօթքու երկնաւոր Հօրդ: Եւ Հայրդ, որ անտեսանելի է ու կը տեսնէ կատարածդ, քեզի պիտի հառուցանէ յայտնապէս»:

ԶԿԱՅ ՈՒՐԻՇ ԳՈՐՈ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ

«Ով, որ ինձմէ անցնելով ներս մտնէ՝ պիտի փրկուի» (Յե. 10.9): Քրիստոս իր այս հաստատումով, ըսել չ'ուզէր, թէ ինք պարզապէս մէկն է, որ մարդիկը փրկութեան կը տանի: Իր ըսել ուզածը այն է, որ ինք մէկ էւ միակ ճամբան է փրկութեան: Ոչ ոք կրնայ փրկութիւն ձեռք ձգել առանց իրեն: Մտցնող անձը, անձը ուրկէ կը մտնենք եւ անձը ուր կը մտնենք՝ Յիսուս ինքն է:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Դ Ա Ս Ը

Երբեմն մարդիկ հարց կու տան մեզի, թէ հեթանոսները պիտի փրկուի՞ն: Ես պիտի չպատասխանեմ այս հարցումին, այլ՝ պարզապէս պիտի յիշեցնեմ ձեզի Պօղոս առաքելին խօսքը. «Տէր Յիսուս Քրիստոսի հաւատայ եւ ամբողջ ընտանիքովդ կը փրկուիս» (Գրծ. 16.31): Այլուր առաքելալը կը հաստատէ, թէ կրնանք արդարանալ «միայն Յիսուս Քրիստոսի հաւատալով» (Գղ 2.16): Այս է նման համարներ ցոյց կու տան, որ Յիսուս փրկութեան առաջնորդող դռներէն մէկը չէ, այլ՝ մէկ էւ միակ դուռն է: Չկայ ուրիշ դուռ, որովհետեւ չկայ ուրիշ մէկը, որ խաչուեցաւ մեր փրկութեան համար:

ԵՅԷ ԿՈՒԶԵՍ ԳԻՏԱԿ, ԹԷ ԱՏԱՌԾՈՅ ԱՊԱՐԻՆՈՂԸ ԻՆՉ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԳՏՆԷ, ԿԱՐՊԱ՝ ՍԱՂՄՈՍ 46

Աստուած է մեր ապաւենն ու գօրութիւնը, նեղութեանց մէջ շուտով հասնող օգնականը: Հետեւաբար մենք չենք վախնար նոյնիսկ, եթէ աշխարհը սարսի եւ լեռները իյնան ծովերուն խորիւր: Նոյնիսկ, եթէ ալիքները շառաչեն ու փրփրին եւ լեռները դողան անոնց կատարողութենէն:

Գետ մը կայ, որ իր վտակներով կ'ուրախացնէ Աստուծոյ փառաբեր, բարձեալին սուրբ բնակարանը: Աստուած ինք այդ փառաբեր մէջ է, ուստի անիկա անասան է, որովհետեւ Աստուած կ'օգնէ անոր՝ ամէն օր: Ինչքան ալ ազգեր խոռովի մատնուին, թագաւորութիւնները սասանին, բայց երբ Աստուած որոտայ՝ աշխարհն ամբողջ կը հալի:

Ամենակալ Տէրը մեզի հետ է, մեր հայրերուն Աստուածը մեր ապաստանն է: Եկէ՛ք, տեսէ՛ք Տիրոջ գործերը, գարմանահրաշ գործերը, որ ան կ'ընէ երկրի վրայ: Աշխարհի չորս անկիւններուն՝ պատերազմները կը դադրեցնէ, աղեղները կը կոտրէ, նիգակները կը փշրէ, եւ վահանները կրակով կ'այրէ: «Դադրեցուցէ՛ք ձեր կռիւները եւ փանչեցէ՛ք, թէ ե՛ս եմ Աստուածը, ե՛ս է որ կ'իշխեմ ազգերուն, ե՛ս կը տիրեմ աշխարհին»: Ամենակալ Տէր մեզի հետ է: Մեր հայրերուն Աստուածը մեր ապաստանն է: ՍԱՂՄՈՍԱԳԻԻԲ